

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5585
Ημερομ. Κατάθεσης: 21/5/2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 21/5/2025

Του: Βιλιάρδου Βασιλείου, Βουλευτή Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής
Τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Τον κ. Υπουργό Εξωτερικών

ΘΕΜΑ: «Δυσμενής διάκριση κατά των Ελλήνων ναυτικών στα ζητήματα της Κοινωνικής Ασφάλισής τους από την παροχή έργου στην αλλοδαπή»

Κυρία και Κύριοι Υπουργοί,

Μας ενημερώνουν αρκετοί ναυτικοί περί του ότι, στις αρχές της δεκαετίας του 1980, τόσο οι ναυτικοί, όσο και οι ιδιώτες ασφαλισμένοι περιλήφθηκαν στις συμβάσεις Κοινωνικής Ασφάλισης μεταξύ Ελλάδος και της Κοινής (τότε) Αγοράς, ακόμη και με χώρες εκτός της τελευταίας, όπως η Ελβετία. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, όπως μας μεταφέρθηκε, συμπεριλήφθηκαν αργότερα, με ειδική σύμβαση στα προβλεπόμενα από την εν λόγω αρχική, ενώ, αργότερα, το σχετικό δικαίωμα επεκτάθηκε με νέα σύμβαση και για τις περιπτώσεις που αφορούν στην Κύπρο. Αξιοσημείωτο είναι, κατά τις παρατηρήσεις των παραπάνω ναυτικών, το ότι για τους Έλληνες ναυτικούς δεν προβλέφθηκε η παραμικρή διευκόλυνση. Από τη δε διμερή σύμβαση Κοινωνικής Ασφάλισης μεταξύ Ελλάδος και ΗΠΑ, που ρυθμίστηκε με το νόμο 2186/1994, της 1/9/1994, αποκλείστηκαν οι Έλληνες ναυτικοί (οι μόνοι Έλληνες ιδιώτες εργαζόμενοι), λόγω του ότι το τότε Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ) είχε την αρμοδιότητα εποπτείας του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ). Σε σχετικό μάλιστα αίτημα που υπέβαλε ναυτικός, όπως μας εκμυστηρεύτηκε ο εν λόγω, στην πρώτη σχετική απάντηση του ανωτέρω Υπουργείου με αρ. πρ. 411.1/44/01, της 31/5/2001, ο τότε αρμόδιος διευθυντής φέρεται να δήλωσε ότι προτίθεται να εξετάσει το ενδεχόμενο υπαγωγής και των ναυτικών στις σχετικές συμβάσεις.

Κατόπιν πολλών ανταλλαγών εγγράφων, όπως μας ανέφερε ο ως άνω ναυτικός, τελικά, το ΥΕΝ με το έγγραφό του υπ' αρ. πρ. 5411.7/5/07 της 29/11/2007, γνωστοποίησε ότι το διοικητικό συμβούλιο του ΝΑΤ, την 19/11-07-06, με αριθμό θέματος 21, ενέκρινε ομόφωνα την επέκταση των ισχύος των παραπάνω διεθνών συμβάσεων περί Κοινωνικής Ασφάλισης και στους ναυτικούς. Σύμφωνα με τα λεγόμενα των ανωτέρω ναυτικών, ο μόνος λόγος που επικαλέστηκε το τότε Υπουργείο Εργασίας, κατά τους σχετικούς τυπικούς ισχυρισμούς, αρνούμενο να κάνει δεκτό και να πραγματοποιήσει το ομόφωνο αίτημα του ΝΑΤ για την υπαγωγή των ναυτικών στην διμερή συμφωνία κοινωνικής ασφάλισης Ελλάδος – ΗΠΑ, ήταν το ότι το τότε Υπουργείο Ναυτιλίας είχε την αρμοδιότητα εποπτείας του ΝΑΤ (βλ. Υπουργείο Εργασίας φ.64520/3359/282 / 15.02.2012). Με τις διατάξεις, δε, του άρθρου 213, του νόμου 4072/2012 (ΦΕΚ 86, τ. Α'), από 01.04.2012, η εποπτεία του ΝΑΤ, ασκείται πλέον από το (τότε) Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας και υπαγόταν στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών της σχετικής Υπηρεσίας του τότε ως άνω Υπουργείου. Κατόπιν των προηγουμένων, η αιτιολογία περί αναρμοδιότητας εξέλειπε, αλλά η δυσμενής διάκριση κατά των Ελλήνων ναυτικών στα ζητήματα της Κοινωνικής τους Ασφάλισης από παροχή έργου στην αλλοδαπή εξακολούθησε να συμβαίνει.

Περαιτέρω, μας αναφέρθηκε από το ναυτικό που προαναφέρθηκε εδώ ότι, στο από 20/2/2014 έγγραφο υπ' αρ. πρ. Φ. 64520/ΟΙΚ. 3320/406 του τότε Υπουργού Εργασίας, γίνεται αναφορά στις αρχές της ίσης μεταχείρισης. Συνεπώς, το πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω συμφωνιών είναι ολοφάνερο ότι πρέπει να επεκταθεί και στην κατηγορία των ασφαλισμένων ναυτικών, ώστε να μην υφίσταται καμία δυσμενής διάκριση μεταξύ των Ελλήνων Ασφαλισμένων. Μάλιστα, ο ως άνω ναυτικός που πρωτοστάτησε στην προαναφερθείσα αλληλογραφία με την αρμόδια πολιτική ηγεσία του ΥΕΝ μας ανέφερε ότι, τηλεφωνικά λάμβανε διαβεβαιώσεις περί του ότι η εδώ περιγραφόμενη δυσμενής διάκριση εις βάρος των ναυτικών θα διορθωνόταν εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2014, χωρίς, όμως, πάλι, να αλλάξει το παραμικρό, όπως μας καταγγέλλει ο εν λόγω.

Με τον ιδρυτικό του ΕΦΚΑ Νόμο 4387/2016, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 13/05/2016, με έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού την 1/12/2017, ο ΕΦΚΑ κατέστη ο κύριος φορέας κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα, το ΝΑΤ εντάχθηκε στον ΕΦΚΑ, με την υπό συζήτηση όμως δυσμενή διάκριση εις βάρος των Ελλήνων ναυτικών να εξακολουθεί αν ισχύει. Μετά από επικοινωνία του προηγούμενα αναφερθέντος ναυτικού με το τότε ΝΑΤ, την 06/06/2019 (αίτημα με αρ. πρ. 16310), ο Πρόεδρος του ΝΑΤ φέρεται να απηύθυνε έκκληση στο τότε Υπουργείο Εργασίας, για την επέκταση των ως άνω συμβάσεων Ελλάδος - ΗΠΑ, με σκοπό να συμπεριληφθούν και οι ναυτικοί στους ωφελούμενους από τα προβλεπόμενα της υπάρχουσας διακρατικής σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις ν.4387/2016. Ενόψει αυτής της ανεξήγητης εξαίρεσης των Ελλήνων ναυτικών από τις σχετικές διακρατικές συμφωνίες Κοινωνικής Ασφάλισης μεταξύ Ελλάδος – ΗΠΑ, αποτελεί μέγα παράδοξο και άδικο για τους Έλληνες ναυτικούς το γεγονός ότι το τότε Υπουργείο Εργασίας κύρωσε τις συμβάσεις Κοινωνικής Ασφάλισης που απαριθμούνται στον παρακάτω πίνακα, με συσχέτιση κράτους και νομοθεσίας:

Σερβία	ν.4645 – ΦΕΚ 198/ τ.Α' / 09-12-2019
Αίγυπτος	ν.4698 - ΦΕΚ 122 / 22-06-2020
Μολδαβία	ν.4966 - ΦΕΚ 166, τ. Α' / 05-09-2022

Στις ανωτέρω συμφωνίες, όπως παραδόξως, μας δηλώνεται ότι περιλαμβάνονται και οι ναυτικοί στους ωφελούμενους από τα προβλεπόμενα, χωρίς να έχει αποκατασταθεί η εκκρεμότητα της σχετικής σύμβασης με τις ΗΠΑ, κατά τις δηλώσεις των ως άνω διαμαρτυρηθέντων ναυτικών. Αποτελεί απορία των ανωτέρω ναυτικών αλλά και δική μας, σχετικά με το ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους, αφού το ΝΑΤ ενσωματώθηκε στον ΕΦΚΑ, τον κύριο φορέα κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα, δεν λήφθηκαν οι απαραίτητες κανονιστικές και θεσμικές πρωτοβουλίες, ώστε οι ναυτικοί να αποκτήσουν το δικαίωμα υπαγωγής στα οφέλη της Κοινωνικής Ασφάλισης σε όλες τις ήδη συναφθείσες διακρατικές συμβάσεις για άλλες ειδικότητες εργαζόμενων, όπως άλλωστε, προβλέπεται και στο νόμο 2186 της 1/9/1994 (άρθρο 2, παρ. 3)

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

Προτίθεστε να λάβετε όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες, τόσο σε εσωτερικό, όσο και σε διακρατικό επίπεδο, ώστε να αποκτήσουν σε άμεσο χρόνο τα οφέλη της Κοινωνικής Ασφάλισης οι Έλληνες ναυτικοί που έχουν παράσχει σχετικές υπηρεσίες σε όλες ανεξαιρέτως τις χώρες με τις οποίες η πατρίδα μας έχει διπλωματικές σχέσεις και υπάρχει σε ισχύ σχετική διακρατική σύμβαση για άλλους κλάδους εργαζόμενων;

Ο ερωτών βουλευτής

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ